

Nasjonal kompetansepolitisk strategi

Rapportering fra KS juni 2017

Tiltak

Ansvarlig og samarbeidsparter

Kort beskrivelse av tiltak og varighet

1. Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU)

Hanne Børrestuen deltar i utvalgsarbeidet etter forslag til oppnevning fra KS.

KS har gjennom arbeidet med Kommunesektorens arbeidsgivermonitor, rekrutteringsmodeller for kommunal sektor (nasjonalt og regionalt) samt FoU-prosjekter bidrag til et kunnskapsgrunnlag om kommunal sektor.

2. Styrke regionalt folkevalgt nivå's kompetansepolitisk ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører.

Det er flere initiativ både nasjonalt og regionalt for å styrke regionalt folkevalgt nivå's rolle som samfunnsutvikler og kompetansepolitisk aktør. Rapporteringen nedenfor er ikke uttømmende. Det er tatt initiativ for en tettere koordinering på tvers av ulike kollegier i fylkeskommunene som jobber med utdanning og samfunnsutvikling.

Hordaland fylkeskommune har leia prosessen med ein regional plan for kompetanse og arbeidskraft for Hordaland. Kompetansepolitikk er eit breitt felt og inkluderer ei rekkje aktørar. Det vert viktig å samordne dette arbeidet slik at alle trekk i same retning, og med klar ansvarsfordeling og oppfølging. Det er difor sentralt å finne ein god modell for informasjonsflyt og samarbeid, med respekt for kvarandre sitt samfunnsoppdrag.

Hordaland fylkeskommune har tatt initiativ til ei referansegruppe for arbeidet med å utvikle ein samarbeidsmodell for Hordaland. Representant fra KS er Astrid Toft.

Akershus fylkeskommune jobber med utarbeidelse av planprogram for regional plan for kompetanse. KS Akershus deltar i styringsgruppe og arbeidsgruppe.

Kompetanseforum Østfold

Initiativtakere: Østfold fylkeskommunes opplæring- og regionalutviklingsavdelinger, NHO Østfold, LO Østfold, NAV Østfold, KS Akershus og Østfold, HIØ og Fylkesmannen Østfold. KS Akershus og Østfold sitter både i styringsgruppen og i prosjektgruppen. [Les mandat og om organisering her](#)

Kompetanseforum Østfold samler regionale aktører fra utdanning og arbeidsliv til en systematisk dialog for å få til et kunnskapsbasert og treffende grunnlag for tiltak for å bedre balansen mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse i det regionale arbeidsmarkedet. Dette skjer gjennom forsterket samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivå og bedre system for samhandling.

Arbeidet omfatter:

- Bedre samordning mellom fylkeskommunale, statlige sektorer, kommuner, partene i arbeidslivet, næringslivs- og utdanningsaktører innenfor kompetansepolitikken regionalt
- Forsterket samarbeid og eierskap mellom aktørene om å etablere omforente mål og felles problemforståelse, som grunnlag for strategier og prioriteringer av konkrete tiltak.
- Videreutvikling og bruk av data og analysemetoder for kunnskap om arbeids- og næringslivets kompetansebehov
- Både behov for nyutdannede og for etter- og videreutdanning på alle utdanningsnivå.
- Informasjons- og kunnskapsspredning
- Det blir også viktig å lage en metodikk og kommunikasjonsstrategi på hvordan kunnskapen som akkumuleres i Kompetanseforum skal kanaliseres ut.

Etableringen av Kompetanseforum Østfold har fått positiv omtale i stortingsmeldingen Bærekraftige byer og sterke distrikt.

Regional strategi for arbeidskraft og kompetanse i Trøndelag

Fellesnemda fattet i juni 2016 vedtak om felles planprosess for nye Trøndelag. KS i Sør- og Nord-Trøndelag er involvert i arbeidet, og samarbeider med kommuner og fylkeskommuner. Partene i arbeidslivet har fått en sentral plass i arbeidet. Se presentasjon vedlagt

RAK-presentasjon
juni kort.pdf

Samarbeidsavtale om oppfølgingstilbud i forbindelse med kommune- og regionreformene

Styrking av regionalt folkevalgt nivå og regionenes samfunnsutviklerrolle er også temaer som er relevante i arbeidet med oppfølging av kommune- og regionreformene. Forankret i en samarbeidsavtale har KMD, KS og forhandlingssammenslutningene (LO kommune, Unio kommune, YS kommune og Akademikerne kommune) under arbeid et oppfølgingstilbud til fylkeskommuner som skal slå seg sammen. Tilbud skal etter planen startes opp i høst.

3. Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.

4. Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.

KS deltar i flere Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) der disse er etablert av universitet eller høgskoler.

KS har oppnevnt representanter i de fleste Yrkesopplæringsnemdene. [Se oversikt her](#)

KS deltar i ulike råd og utvalg om fagskole. [Se oversikt her](#)

I Rogaland er det nedsatt et *Verdiskapingsforum* av Universitetet i Stavanger og som erstattet råd for samarbeid med arbeidslivet. Her møtes representanter fra stat, kommune, næringsliv og academia i et fast

forum hvor Helene Arholm representerer KS. <https://www.uis.no/samfunn-og-naringsliv/verdiskapingsforum/>

I Sogn og Fjordane er det etablert et Forum for samarbeid med arbeidsliv ved Høgskulen på Vestlandet, næringsregion Sogn og Fjordane. Fylkesstyreleder Harald Offerdal i Sogn og Fjordane deltar på vegne av KS. KS i fylket har utover dette en rekke utvalg, møtearenaer og enkeltmøter hvor KS som representant for kommunesektoren møter utdanningsinstitusjonene, partene i arbeidslivet og andre interesseorganisasjoner. Her drøftes kompetanseutvikling, strategi og behov for kompetanse i kommunene. I Rådmannsutvalgene og fylkesstyrene drøftes tema og det er etablert utvalg knyttet til utdanningsområdet i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane.

I Akershus er det inngått partnerskap om fagskoleutvikling.

En Partnerskapsavtale (Pilot) mellom Lørenskog, Rælingen, Skedsmo, Akershus fylkeskommune og KS Akershus ble underskrevet tidlig i mars 2016.

Avtalens formål er å styrke samarbeidet mellom de fire kommunene slik at opplæringstilbudet innen pleie og omsorgssektoren samsvarer med behovet for kompetanse i sektoren. Akershus fylkeskommune tilbyr fagskoleutdanning for sektoren. Avtalen strekker seg over tre år og KS ved regionskontoret har ansvar for å gjennomføre årlige møter der avtalens intensjoner blir evaluert og framtidig forventinger og behov blir kartlagt.

KS har gjennom en egen FoU-ordning flere FoU-prosjekter i gang eller ferdigstilt om hvordan sikre utdanning i tråd med kommunesektorens behov. En rapport om fagskoleutdanning er nettopp levert fra Rambøll. [Rapport her](#)

5. Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å imøtekomme den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

KS Arbeidslivskonferanse

Digitalisering og ledelse er tema på KS Arbeidslivskonferanse 26.september med fokus på;

- Digitalisering som strategisk lederverktøy for utvikling
- Hvordan jobbe med kompetanseutvikling når oppgaver endres?
- Hvordan hente ut gevinster av digitaliseringsprosesser?
- Kommunesektoren som smarte utviklere

Med oss på konferansen har vi en rekke spennende innledere med innsikt i kommunal sektor og andre typer virksomheter som bruker digitalisering på ulike måter. I tillegg vil forskningsmiljøer og lederutviklere fortelle om hvordan og hvorfor ledere tar ansvar for digital utvikling.

FoU-prosjekt igangsatt

KS har nylig igangsatt FoU-prosjektet «*Digitalisering og kompetanseutvikling på arbeidsplassen*». PWC gjennomfører oppdraget, og prosjektet skal være ferdig desember 2017.

Veiledning om økt digital kompetanse

KS har også en intensjonsavtale med KMD om utvikling av et kommunalt veiledningstilbud for økt digital kompetanse i befolkningen. Prosjektet vil blant annet jobbe med å kartlegge omfanget av de eksisterende veiledningstilbudene som finnes i kommuner og fylkeskommuner og i staten, og utvikle felles kvalitetsmål for veiledningstjenesten. I tillegg hentes mye erfaring og kunnskap fra Digidel-prosjektet, som blant annet har etablert en kunnskapsbase for virksomheter som driver med undervisning, kurs og veiledning innen digital kompetanse. Ressursene er gratis og er tilgjengelig på bokmål, nynorsk og samisk <http://digidel.no/>

6. Styrke kunnskapsgrunnet av læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte.

Se info om FoU-prosjekt under pkt 5.

Kommunesektorens arbeidsgivermonitor er en fakta- og statistikkpublikasjon som viser status og utvikling på en rekke arbeidsgiverrelaterte områder i kommuner og fylkeskommuner. Monitoren bygger statistikk fra KS' PAI-register, SSB og en landsomfattende spørreundersøkelse til rådmenn og fylkesrådmenn. Spørreundersøkelsen er nå revidert, og vil gi kunnskap om flere temaer som innovasjon, digitalisering og kompetansebehov i kommunal sektor.

FoU-rapport om jobbmobilitet

Fafo har på oppdrag fra KS undersøkt om jobbskifte kan være en god løsning for arbeidstakere som er langtidssykemeldte og der det er lite sannsynlig at den sykemeldte kommer tilbake til opprinnelig jobb, selv etter utstrakt tilrettelegging. Målet har vært å finne hvilke muligheter kommunale arbeidsgivere har for å stimulere til jobbskifte blant denne gruppen av langtidssykemeldte. [Rapport her](#)

7. Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige utdanninger og yrker.

Menn i helse

KS er ansvarlig for gjennomføring av prosjektet «Menn i helse» som er et samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, NAV, Helsedirektoratet, og KS. Menn i helse er et unikt prosjekt for menn mellom 20-55 år som mottar egnet ytelse fra Nav. Deltakerne får tittelen helserekrutt og det tilbys et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider. [Se mer](#)

Jobbvinner

Jobbvinner er en nasjonal satsing med mål om å øke rekrutteringen av sykepleiere og helsefagarbeidere til helse- og omsorgstjenestene i kommunene. Kommunene skal være en attraktiv arbeidsplass og en god læringsarena for sykepleiere og helsefagarbeidere. Et av de sentrale tiltakene i prosjektet er å etablere samarbeid mellom kommuner og utdanningsinstitusjoner. Hensikten med samarbeidet er å utvikle tiltak som styrker praksisopplæringen. KS har på oppdrag fra Helsedirektoratet fått prosjektansvaret for

Jobbvinner og det er etablert et samarbeid med Fagforbundet og Norsk Sykepleierforbund.

Samfunnskontrakt for flere læreplasser 2016-2020

KS er part i samfunnskontrakten, og jobber med den som verktøy i samarbeidet med kommuner og fylkeskommuner. De siste fem årene har det vært en økning i antall læreplasser i kommunal sektor på nær 30 prosent.

8. Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

9. Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette utvikle metode og modell for vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.

10. Forenkle og forbedre systemene for og tilgangen på godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.

11. Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.

KS har deltatt i referansegruppe til arbeidet på med modulbasert opplæring for voksne på grunnskolens nivå, og har spilt inn og følger arbeidet med forsøk med modulbasert opplæring i videregående opplæring gjennom SRY.

KS har ved flere anledninger tatt til orde for at kommuner og fylkeskommuner samarbeider om å etablere tilrettelagte undervisningstilbud for minoritetsspråklig ungdom (kombinasjonsklasser). KS planlegger å utarbeide en modell med noen anbefalinger til kommuner og fylkeskommuner som ønsker å starte slike tilbud.

12. Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der Kompetansepluss arbeid kan kobles med fagopplæring.

13. Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og at arbeidslivet benyttes mer aktivt som læringsarena.

14. Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet styrkes.

KS arbeider med et FoU-prosjekt om arbeidsretting og differensiering av introduksjonsprogrammet, fra høsten 2017.

Andre gjennomførte og påbegynte aktiviteter som bygger opp under dette tiltaket i strategien, eller de stortingsmeldinger, avtaler mm som dette tiltaket er forankret i;

- KS har i løpet av 2016-17 gjennomført 5 kurs for nyansatte i kommunale flyktningetjenester, som berører disse temaene.
- KS har siden 2015 drevet 3 effektiviseringsnettverk for introduksjonsordningen, hvor mer enn 50 kommuner har deltatt hittil. Per i dag er 2 nye nettverk i drift
- Våren 2016 arrangerte KS en idedugnad med tema «flere flyktninger i arbeid».
- KS deltok våren 2016 sammen med partene i arbeidslivet i en arbeidsgruppe under arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd som resulterte i rapport og samarbeidserklæring om raskere inkludering av nyankomne flyktninger i arbeidslivet.
- En rekke høringsuttalelser og innspill, bl.a. til Meld.St. 30, Meld.St. 16 og NOU 2017:2
- KS deltar i flere referansegrupper, prosjektgrupper og andre fora: Referansegruppe for evaluering av introduksjonsloven (Fafo), referansegruppe for kompetanseløftet (Kompetanse Norge), ekspertgruppe om flyktningers etablering på arbeidsmarkedet (Nordens Velferdscenter, Stockholm), delvis med i prosjektgruppe for etablering av integreringsmottak (IMDi)
- KS deltar fast i beregningsutvalgets årlige kartlegging av kommunenes kostnader til bosetting og integrering av flyktninger.
- En rekke foredrag, innlegg og generelt informasjonsarbeid om emnet både overfor kommuner og andre.

15. Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.

16. Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor.